

Raport
z badań przesiewowych
diagnozujących występowanie zaburzeń
depresyjnych wśród młodzieży ze szkół
ponadpodstawowych powiatu węgrowskiego

Rok szkolny 2024/2025

Wdrożony przez Poradnię projekt badań przesiewowych przeprowadzanych od 2019 roku jest wynikiem obserwacji nasilania się problemu depresji wśród dzieci i młodzieży korzystającej z pomocy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Węgrowie. W ramach prowadzonej działalności zauważono, że:

- zwiększa się liczba dzieci i młodzieży oraz rodziców zgłaszających się z prośbą o specjalistyczną pomoc,
- zwiększa się liczba wniosków o nauczanie indywidualne,
- zwiększa się liczba zgłoszeń ze strony nauczycieli i pedagogów szkolnych z prośbą o interwencje i pomoc dotyczącą diagnozy indywidualnych przypadków młodzieży z podejrzeniem występowania zaburzeń nastroju.

Celem podjętych badań przesiewowych było:

- oszacowanie skali zjawiska, to jest częstotliwości występowania zaburzeń depresyjnych wśród młodzieży uczęszczającej do klas II w szkołach ponadpodstawowych powiatu węgrowskiego
- ocena ryzyka występowania zaburzeń depresyjnych w danej grupie wiekowej,
- wyodrębnienie osób potrzebujących pogłębionej diagnozy, w wyniku której, możliwe będzie udzielenie specjalistycznej pomocy,
- przeciwdziałanie negatywnym skutkom zaburzeń depresyjnych,
- zwiększanie świadomości w zakresie wczesnego rozpoznawania oraz reagowania na symptomy depresyjne ujawniane przez młodzież,
- monitorowanie efektów podjętych działań profilaktycznych i pomocowych.

Badania przesiewowe w roku szkolnym 2024/2025 zostały przeprowadzone w pięciu szkołach ponadpodstawowych:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza w Węgrowie - 54 uczniów
2. Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. J. Kochanowskiego w Węgrowie - 25 uczniów
3. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Łochowie - 43 uczniów
4. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Sadownem – 4 uczniów
5. Szkoła Branżowa w Ostrówku - 18 uczniów

W badaniach przesiewowych przeprowadzonych od maja do czerwca 2025 roku wzięło udział łącznie 144 uczniów z klas II szkół ponadpodstawowych na terenie powiatu węgrowskiego.

Procedura badawcza

Badania grupowe

Przed przystąpieniem do badań uzyskano zgody dyrektorów poszczególnych szkół na przeprowadzenie badań przesiewowych wśród uczniów. W każdej klasie rodzice otrzymali do podpisania zgodę na udział w badaniu dziecka oraz zostali poproszeni o wypełnienie formularza dotyczącego danych do kontaktu w przypadku wskazania do przeprowadzenia pogłębionej diagnozy. Badania zostały przeprowadzone w terminach uzgodnionych z pedagogiem szkolnym.

W badaniu grupowym wzięli udział uczniowie klas II. Każdy uczestnik badania wypełniał osobiście kwestionariusz diagnostyczny CDI 2 – wersję skróconą do samo opisu.

Narzędzie badawcze.

Do przeprowadzenia badań przesiewowych użyto Zestawu Kwestionariuszy CDI 2 - do diagnozy depresji u dzieci i młodzieży skrócona wersja do samo opisu. Niniejsze narzędzie diagnostyczne wykorzystuje się w celu:

- oceny symptomów depresji wśród dzieci i młodzieży w wieku 7-18 lat,
- określenia poziomu funkcjonowania osoby badanej z uwzględnieniem różnych perspektyw. Składa się z 4 różnych wersji – dwie z nich to wersje do samo opisu (pełna i skrócona), pozostałe dwie to wersje przeznaczone do opisu zaobserwowanych przez rodzica i nauczyciela objawów depresyjnych w obszarze problemów emocjonalnych i problemów w funkcjonowaniu dziecka/nastolatka.
- określenia wskaźnika nasilenia objawów depresyjnych (wyrażonego za pomocą wyników tenowych) uwzględniającego wiek i płeć osoby badanej.

Zestaw Kwestionariuszy CDI 2 to komplet narzędzi diagnostycznych w skład, którego wchodzi cztery wersje kwestionariuszy przeznaczone dla różnych grup odbiorców.

1. Wersja do samo opisu - pełna

- Służy do pogłębionej diagnozy dzieci i młodzieży w zakresie występowania zaburzeń depresyjnych,
- Składa się z 28 pozycji dotyczących przejawów zaburzeń depresyjnych,
- Obejmuje kryteria diagnostyczne określone w DSM IV dla większego zaburzenia depresyjnego i zaburzenia dystymicznego,

- Kwestionariusz ten odnosi się do konkretnych obszarów problemowych opisanych w ramach 2 skal głównych (problemy emocjonalne, problemy w funkcjonowaniu) i 4 podskal (negatywny nastrój, niska samoocena, brak efektywności, problemy interpersonalne),
 - W skład skali problemy emocjonalne wchodzi podskala: negatywny nastrój i niska samoocena,
 - W skład skali problemy w funkcjonowaniu wchodzi podskala: brak efektywności i problemy interpersonalne.
2. Wersja do samo opisu - skrócona
- Służy do przeprowadzenia badań przesiewowych wśród dzieci i młodzieży,
 - Cechuje się wysokimi współczynnikami trafności i rzetelności,
 - Wymagane jest ustalenie określonego progu (punktu odcięcia),
 - Badani, którzy uzyskają wyniki powyżej ustalonego progu zostają skierowani do w dalszej pogłębionej diagnozy.
3. Wersja dla rodziców dziecka
- Służy do przeprowadzenia badania wśród rodziców dzieci biorących udział w diagnozie
 - Liczba pozycji w kwestionariuszu – 17
 - Czas trwania badania – 10 min.
 - Rodzaj uzyskanych wyników: wynik ogólny oraz wyniki dla 2 skal głównych (problemy emocjonalne i problemy w funkcjonowaniu)
4. Wersja dla nauczyciela
- Służy do przeprowadzenia badań wśród nauczycieli w celu uzyskania informacji na temat dzieci i młodzieży cierpiących z powodu objawów depresyjnych
 - Liczba pozycji w kwestionariuszu - 12
 - Czas trwania badania – 5 min.
 - Rodzaj uzyskanych wyników: wynik ogólny, wyniki dla dwóch skal głównych (problemy emocjonalne i problemy w funkcjonowaniu).

W celu analizy wyników uzyskanych w Kwestionariuszu CDI 2 używa się ogólnego wyniku surowego oraz wyników surowych uzyskanych w poszczególnych skalach i podskalach. Wyniki te są następnie przeliczane na wynik tenowy w celu dokonania interpretacji. Normy tenowe zostały opracowane odrębnie dla obu płci oraz dla różnych grup wiekowych w przedziale 7- 18 lat. Wynik ogólny na **wysokości 65 tena lub wyższy** jest uznany jako wynik

diagnostyczny w zakresie zaburzeń depresyjnych. W dokonaniu rzetelnej diagnozy zaburzeń depresyjnych ważne jest jednak branie pod uwagę wyników uzyskanych we wszystkich wypełnianych wersjach Kwestionariusza CDI 2 oraz dokonanie interpretacji wyników ogólnych wraz z wynikami uzyskanymi na poszczególnych skalach i podskalach.

Znaczenie wyników według skali tenowej:

Teny	Wynik
70 +	Bardzo wysoki
65-69	Wysoki
60-64	Podwyższony
40-59	Przeciętny
40	Niski

Wyniki badań przesiewowych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych na terenie powiatu węgrowskiego w roku szkolnym 2024 / 2025 roku.

1. L.O. im. A. Mickiewicza w Węgrowie - 54 uczniów

wynik	dziewczyny	chłopcy	razem
bardzo wysoki	8	0	8
wysoki	1	2	3
podwyższony	8	1	9
przeciętny	17	13	30
niski	2	2	4
razem	36	18	54

2. ZSP w Łochowie - 43 uczniów

wynik	dziewczyny	chłopcy	razem
bardzo wysoki	2	0	2
wysoki	1	0	1
podwyższony	5	4	9

przeciętny	11	16	27
niski	3	1	4
razem	22	21	43

3. ZSP w Sadownem - 4 uczniów

wynik	dziewczyny	chłopcy	razem
bardzo wysoki	2	0	2
wysoki	0	0	0
podwyższony	1	0	1
przeciętny	0	1	1
niski	0	0	0
razem	3	1	4

4. Branżowa w Ostrówku - 18 uczniów

wynik	dziewczyny	chłopcy	razem
bardzo wysoki	1	0	1
wysoki	0	0	0
podwyższony	1	2	3
przeciętny	4	7	11
niski	1	2	3
razem	7	11	18

5. ZSP w Węgrowie - 25 uczniów

wynik	dziewczyny	chłopcy	razem
bardzo wysoki	2	1	3
wysoki	1	0	1
podwyższony	5	2	7
przeciętny	10	4	14
niski	0	0	0

razem	18	7	25
-------	-----------	----------	-----------

Podsumowanie badania przesiewowego przeprowadzonego w klasach II w szkołach ponadpodstawowych z terenu powiatu węgrowskiego.

Badaniem zostało objętych łącznie 144 uczniów z 5 szkół ponadpodstawowych (86 dziewcząt, 58 chłopców)

wynik	dziewczyny	chłopcy	razem
bardzo wysoki	15	1	16
wysoki	3	2	5
podwyższony	20	9	29
przeciętny	42	41	83
niski	6	5	11
razem	86	58	144

Wynik wysoki i bardzo wysoki uzyskało łącznie 21 uczniów (ze 144 wszystkich przebadanych). Oznacza to, że około 15% badanych uczniów wymaga przeprowadzenia pogłębionej diagnozy pod kątem zaburzeń nastroju.

Wnioski i rekomendacje z badań przesiewowych:

- Należy przeprowadzić we wrześniu 2025 roku pogłębioną diagnozę pod kątem zaburzeń nastroju u 21 uczniów, u których uzyskano wysokie i bardzo wysokie wyniki w badaniach przesiewowych oraz sporządzić raport.
- Obserwuje się mniejsze zainteresowanie udziałem w badaniach przesiewowych w porównaniu do ubiegłego roku (w roku ubiegłym przebadanych zostało 245 uczniów, aktualnie 144 uczniów)
- Rozważenie kontynuowania działań diagnostycznych w zakresie depresji w formie badań przesiewowych prowadzonych w szkołach ponadpodstawowych w kolejnym roku szkolnym.